

Главната заслуга на Самуила се състояла въ това, че чрезъ борбитѣ си възпиталъ народа въ духа на свободата и му вдѣхналъ силна умраза къмъ коварната Византия и къмъ всичко византийско. На тая Самуилова заслуга се дължи както силния отпоръ, който българитѣ всѣкога давали на византийцитѣ, когато подпадали подъ властѣта имъ, а така сжщо и запазването на българския народъ подъ тежкото византийско иго, което скоро настѣпало.

Гавриилъ — Романъ (1014 — 1015 г.) и **Иоанъ Владиславъ** (1015—1017 г.)—Самуила наслѣдилъ синъ му Гавриилъ, нареченъ още и Романъ. Той живѣлъ обикновено въ Битоля, който градъ, навѣрно, управлявалъ въ врѣме на баща си. Гавриилъ билъ много храбъръ, съпровождалъ баща си въ всичкитѣ му военни походи и на два пжти му спасилъ живота: при Сперхей и Бѣласица, но нѣмалъ ума и духовното величие на Самуила. Щомъ узналъ за смъртѣта на Самуила, Василий се много зарадвалъ и като вѣрвалъ, че българитѣ не ще могатъ вече да му се противопоставятъ, потеглилъ всрѣдъ зима и нахлулъ въ Македония. Гавриилъ поискалъ миръ, защото загубитѣ на България били голѣми, но императорътъ не се съгласилъ; обаче и византийскитѣ войски били изтощени отъ непрѣкъснатитѣ походи и борби, та войната се водѣла бавно. Гърцитѣ обсадили Могленъ, отбили рѣката, която обграждала крѣпостѣта, подкопали слѣдъ това самата стѣна и влѣзли въ града. Способнитѣ да носятъ оружие Василий прѣселилъ въ Армения, а другитѣ разпрѣсналъ. При падането на Могленъ билъ заловенъ главниятъ свѣтникъ на Гавриила, кавканъ Дометиянъ. По-неже българскитѣ крѣпости се отчаено защищавали, Василий, за да ускори падането на България, сполучилъ съ интриги и обѣщания да повдигне жестоки сѣмейни распри въ българския царски дворъ. Аароновиятъ синъ Иоанъ Владиславъ убилъ въ врѣме на ловъ близодо Острово спасителя си царя Гавриила и му завзелъ прѣстола въ 1015 г. Тоя злодѣецъ заповѣдалъ слѣдъ това да убиятъ жената на Гавриила и да ослѣпятъ най-го-